

като да се унесе за един момент в едно недалеко минало, когато командуваше бригада . . . Но това минало на големи подвизи и после на страшни изпитания бе отлетело вече. И сега беха настъпили дните на позора . . . Полковника пак възджхна и по лицето му се изгниса джлбоко страдание.

— Съвсем верно! измънка малодушно адютанта.

— Е, верно е . . . Но, ето, и вие служите на такова отрицание . . . И вашата душа, значи, е отровена. Инак, немога да разбера защо отклонявате по такъв начин една заповед . . .

— Виновен съм! измънка пак малодушно адютанта едва държейки се на крака от умора.

— И тъй, очевидно успокоен и с по-мек тон довърши команданта, ще изпълните точно моята заповед . . . И утре, след екзекуцията, ще ми докладвате за стореното. Разбрахте, нали?

— Да, господин полковник.

Когато се върна в стаята си младия момък отдъхна свободно и джлбоко, като да бе изкачил стръжен връх. И уморено се изправи до единствения старомоден прозорец със железни решетки . . .

Навън беше късна и намръщена есен. От време на време ветхра извиваше унило и отнисаше последните листа от дърветата. Като подплашени птици се пилееха тия листа нейде по улицата и покривите. Долу, из главната улица, се щураха хора с угрожени и посърнали лица. Наверно всекой от тех мислеше как и с какво да посреща оскъдната зима.

Тъжно и умислено адютанта гледаше през прозореца и мислише какво му предстои . . .

Наистина, команданта имаше право да се разсърди. Дисциплината не позволява, особено на офицер, да отклонява заповеди под разни предлози. Сам той беше слушал похвали за команданта и го почиташе като храбър офицер. Неможе да се скрие, че стареца понекога ставаше много сприхав и прекаляваше с излишна строгост. Но той беше му наливал. В същност, нима команданта не беше прав, когато научи за ужасите на боя? . . . Сам той, адютантът, охотно би потвърдил това. През целата война, като взводен командир, той бе виждал такива ужаси! Но там нервната система като да я обзема некакъв паралич. А при тоя случай тебе самият не грози никаква опасност. Ти съвсем спокойно и при пълно разумение ще наблюдаваш прехода от живота към смъртта. И то по един начин съкрушителен и твърде жесок! Ето, един такъв момент нему беше трудно да понесе. . . И струваше му се, че никога не би могъл да обясни това на команданта. И дали той суров войник би могъл да го разбере? Не